

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Сучасні технології
у промисловому виробництві**

М А Т Е Р І А Л И

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ, СПІВРОБІТНИКІВ,
АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ
ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
(Суми, 14–17 квітня 2015 року)**

ЧАСТИНА 1

Конференція присвячена Дню науки в Україні

Суми
Сумський державний університет
2015

ПІДВИЩЕННЯ ВІБРОСТІЙКОСТІ ПРОЦЕСУ ФРЕЗЕРУВАННЯ ДЕТАЛЕЙ ІЗ ВОЛОКНИСТИХ ПОЛІМЕРНИХ КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

Шапошніков Д. О., аспірант

Сучасний розвиток техніки не можливий без застосування матеріалів з високими фізико-механічними та експлуатаційними властивостями. Важливе місце серед цих матеріалів посідають волокнисті полімерні композиційні матеріали (ВПКМ), які мають висока питома механічна міцність та жорсткість, хімічну, електричну і радіаційна стійкість. Такі їх властивості, обумовили широке розповсюдження ВПКМ в багатьох галузях промисловості, на самперед в ракетно космічній техніці, в авіа, -судно, -і автомобілебудуванні, також їх застосовують як елементи різних конструкцій і виробів в галузях народного господарства, у сфері матеріального виробництва. ВПКМ дають можливість забезпечення мінімальної маси конструкцій, надійності і довговічності при роботі в тяжких умовах навантаження, у тому числі при високих температурах і в агресивному навколишньому середовищі. Однак більш широке впровадження виробів із ВПКМ частково стримується саме через проблеми забезпечення високої ефективності їх лезової механічної обробки.

Стрімкий розвиток композиційних матеріалів, у тому числі полімерних, вимагає розроблення нових технологій їх оброблення. Фрезерування є одним з найпоширеніших процесів механічної обробки. Динаміка процесу фрезерування ускладнюється в результаті дії випадкових факторів, таких як: биття зубів фрези, змінна жорсткість технологічної системи, неоднорідність оброблюваного матеріалу і т.п. Відомо що при фрезеруванні деталей з співвідношенням $h/l \geq 7 \dots 12$, мають місце вібрації. Що зумовлює зниження якості поверхні та ресурсу інструменту. Відомі методи зменшення вібрацій зазвичай не можуть бути застосованими через специфічні властивості полімерних матеріалів, а механізми їх виникнення не відповідають відомим теоріям для металевих матеріалів через анізотропію властивостей та менший модуль пружності ВПКМ.

У зв'язку з цим вирішення задачі підвищення вібростійкості процесу фрезерування ВПКМ, яка безпосередньо впливає на досягнення відповідної точності і шорсткості обробленої поверхні, підвищення стійкості ріжучого інструмента і продуктивності обробки при мінімальній ціні виготовлення деталі, є дуже важливим.

Тому проведення експериментальних и модельних досліджень, розроблення теорії коливальності при різанні ВПКМ, на основі результатів аналізу фізичних явищ і закономірностей процесу фрезерування, та методів боротьби з ними, за рахунок теоретичного установлення і експериментального підтвердження сприятливих умов обробки, є актуальною задачею.

Робота виконана під керівництвом доцента Криворучка Д. В.